

[Knud Kristensen.]

stand paa, hvad der tjener deres eget økonomiske Vel. Derfor er det uklogt, siger man, at Staten her lægger Beslag paa nogle af deres Penge og paa en Maade fratager Enkeltmand Dispositionsretten over dem for en Tid. Jeg er enig i, at den enkelte har mere Sans for sine egne Interesser og ogsaa bedre er i Stand til at varetage dem. Imidlertid kan der jo indtræde den Situation, at den enkeltes øjeblikkelige Interesser ikke er i Overensstemmelse med, hvad der i det givne Øjeblik er Samfundets Interesse; hans Varetagelse af sin egen Interesse kan derfor være til Skade for de fælles Interesser og maaske i det lange Løb ogsaa for hans egen Interesse. Jeg skal ikke komme dybt ind derpaa, men blot sige, at f. Eks. en Begrænsning af Udtrækningsmuligheder og dette at binde Pengene, saa at man ikke kan skyde dem ind i Pengeinstitutter og mobilisere dem, naar man selv anser det for gunstigt, er selvfølgelig Indgreb i den enkeltes Rettigheder og maaske ogsaa til Skade for hans øjeblikkelige personlige Interesser, men det er i Samfundets Interesse at forebygge den Fare, der kan opstaa ved, at den, der kommer først, faar sine Penge, medens den, der kommer bagefter, ingen faar, fordi man ikke har Pengene, hvorved Tilliden til Pengeinstitutterne undergraves. Og mon det ikke ogsaa i det lange Løb er i de fleste Enkeltpersoners Interesse, at en saadan videre Konsekvens af deres egne, i det givne Øjeblik fornuftige Handlinger ikke drages? Finansministeren sagde meget rigtigt om de Penge, der her skulde skaffes til Veje gennem Opsparingen, baade den bundne og den frivillige, og om Skatterne, de direkte og ogsaa en Del af de indirekte, og som jo skal henlægges til denne Fond, hvad Navn den nu faar, at det var ikke til for Øjeblikket at sige, hvad disse Penge skulde bruges til, men det var en Forudsætning, at de til sin Tid skulde sættes ind til Fremme af Formaal, der har afgørende Betydning for Landets økonomiske Udvikling. Det er jeg ikke uenig i, men derimod er jeg betænkelig ved det efterfølgende „saasom nødvendige Beskæftigelsesforanstaltninger og Afhjælpning af Krisesituationer i Erhvervslivet“. Det er ikke min Forudsætning. Jeg finder det uklogt paa nærværende Tidspunkt at søge at forestille sig nye Opgaver, som Staten skal paatage sig. Det er min Forudsætning, at disse Penge skal gaa til Afvikling af den Gæld og de Forpligtelser, Staten i Øjeblikket paatager sig, og som efter min Mening vil være en uhyre Byrde for den fremtidige

Udvikling, men de skal ikke gaa til Driftsformaal, og heller ikke synes det mig, at vi paa Forhaand skal pege paa bestemte Opgaver, som Staten skal paatage sig. De Byrder og den Risiko, Staten har paataget sig, er af et saadant Omfang, at det vilde være uforvarligt ikke at have en Fond, som kunde modsvare, opveje, i hvert Fald en ringe Part af de Forpligtelser, vi har i Øjeblikket.

Til det Lovforslag, der er til Behandling, Statslaaneforslaget, har jeg ikke nogen Bemærkning at gøre ud over den Bemærkning, jeg kan gøre for samtlige Forslags Vedkommende, at ved Overvejelse af Enkeltheder forbeholder vi os Ret til at gøre vore Anskuelser gældende i det Udvalg, som bliver nedsat om Spørgsmaalene, idet vi dog er klar over, at det væsentligste i disse Forslag i Principperne skal gennemføres, hvad vi ogsaa er villige til efter Ævne at medvirke til.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne. De genoptages Kl. 13³⁰.

Mødet udsat Kl. 11⁵⁵.

Mødet genoptaget Kl. 13³⁰.

Bertel Dahlgaard: Jeg skal tillade mig at fremsætte nogle faa principielle Betragtninger vedrørende den økonomiske og pris- og pengemæssige Situation, som Landet befinder sig i. Jeg mener, at vi i dette Øjeblik befinder os i en farligere Situation med Hensyn til Landets Økonomi end paa noget Tidspunkt siden den kritiske Tid i Foraaret 1941. Vi stod dengang, ved Indgangen til Aaret 1941, over for den umiddelbare Fare for en forrygende Inflation, der hurtigt kunde have undergravet alle Værdier. Denne Fare blev dengang besværet ved en Række samvirkende Foranstaltninger, som vi ogsaa nu har Grund til at erindre, og som jeg derfor vil nævne.

Ved Forhandling opnaaedes en delvis Standsning af Prisstigningerne paa vore Importvarer. Hjemmemarkedspriserne paa de vigtigste Landbrugsvarer blev fastlagt, Lønningerne blev efter en Forhøjelse den 4. Marts 1941 fastlagt 1 Aar ud i Fremtiden, Pris-